

עגאן

עדיף דערע פארטעט דאסער טעלעוויזיע

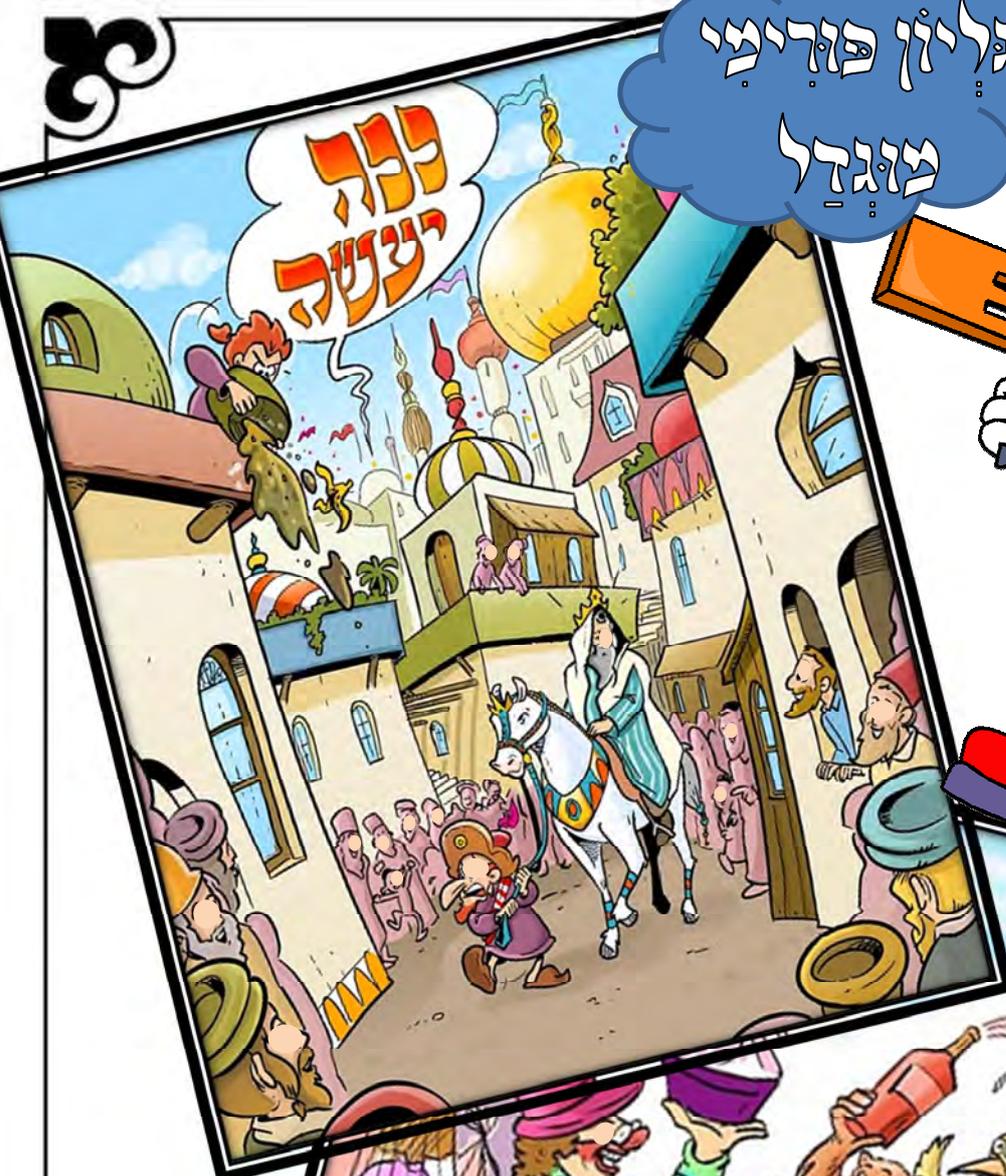
סאטמאר

אזואלד

ע"ד א"ע אדערט ארעט "תור פאטעט" דאסערע ארע ארע

גליין פאריעי
ענגדו

תורה
יעשה

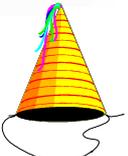

עֵד.. עֵד.. לֹא יָדַע!

מִי הוּא זֶה?!

הִתְחִל מֵהָאוֹת ח' וְתִתְחִיל לְיִסוּעַ בְּסִבּוּבִים, זְהִירוֹת! אַל תִּסְתַּחֲרַר עַד שׁ...!

	א		ד	
ל	ד	י	ע	
ד	י	ע	א	
ש	נ	י	ב	י
ל	י	י	א	ר
ב	ס	ח	ו	
	ו	פ	י	
		מ	ב	

עַד.. עַד.. לֹא יָדַע!

מַתְּהִידִים!

הַטַּעַם שֶׁמֵתְחַפְּשִׂים וְלוֹבְשִׂים תַּחְפוּשׁוֹת פְּרָצוּפִים בְּפוּרִים

א. נִסָּא דְפוּרִים אֲתַעְבִּיד בְּשׁוֹשֵׁן הַבִּירָה, בְּעִידָנָא דִּתְהוּה יְהוּדָאי בְּגִלוּתָא, וְתֵהוּא נִסָּא לָא תְּהוּה בְּאַתְנַגְלִיא אֶלָּא מִיכְסִי, וּמִיחֻזִּי כְּמִיבְעָא דְעֶלְמָא, וְלֹא תְּהוּה מִינְגְלִי כְּנִסָּא, מִשּׁוּם חֲכִי נְהִינֵן בְּהֵהוּא יוֹמָא לְמִיכְסִי אֶפְיָא בְּפֶרְמִי* (בְּמַסְכָּה) לְמִידְכֶר דְּאֲתַעְבִּיד לְהוּ נִסָּא בְּמִיכְסִי (בְּהַסְתֵּר) וְלֹא בְּאַתְנַגְלִיא. (כ"ק מְזֶן מְלָמוּ"ר סְלִיט"א)

* הַעֲרָה: בְּשִׁמוּעָסָן מוּבָא "פְּרָצוּפִים" וְהוּא לְשׁוֹן תְּרַמ"א בְּשׁו"ע, כְּתַבְנוּ "פְּרָמִי" וְהוּא "פְּרָצוּפִים" בְּלְשׁוֹן אַרְמִי כַּמּוּבָא בְּרִש"י בְּמַס' שַׁבָּת. (אוּלַּי מִלְשׁוֹן פּוּרִים!)

ב. בְּשַׁעֲתָא דְאִיתְעַבִּיד נִסָּא לְיְהוּדָאי וְנִפְקִי אִינְגְרָתָא מִפְּלָכָא דְאִית רְשׁוּתָא לְיְהוּדָאי לְמִיקְטֵל לְשׁוֹנְאִיהוֹן מַעֲמָמִין, אֲזִלוּ נְכַרִּין וְלִבְשׁוּ מְאִנִּי (בְּגָדִים) דִּי־יְהוּדָאִין, כִּי תִיכִי דְלֹא לִימּוּתוּ, כְּדַכְתִּיב "וְרַבִּים מַעֲפִי הָאָרֶץ מִתִּיּוּדִים" (מִתְחַפְּשִׂים כִּי־יְהוּדִים), וְלְדוּכְרָנָא דְהָא מְלַתָּא מְלַבִּישִׁין מְאִנִּין אַחֲרִין. (סְפַת חֲמַת לְקוּמִים)

ג. רַבָּנָן תְּקִינוּ בְּיוֹמָא דְפוּרִים "כָּל דְּפָשִׁיט יָדָיָה, יִחְבִּינֵן לִיה כַּסְפָּא", וְאִית אִינְשֵׁי דְמִיכְסָפִי (שְׁמַתְבִּישִׁים) דִּי־חֲבִי לְהוֹן כַּסְפָּא, מִשּׁוּם חֲכִי תְּקִינוּ בְּהֵהוּא יוֹמָא לְאִיחְלוּפִי מְנִיהוֹן כִּי תִיכִי דְלֹא יִפִּירוּ לְהוֹן. (מִנְהַגֵי קוּל חֲרִי)

תַּסְתִּיבְהוּ

ד. מִשּׁוּם דְאִיתְעַבִּיד נִסָּא לְמַרְדְּכִי, דְנִפְק מִקְפִּי מְלָכָא בְּחַמְשָׁא לְבוּשִׁין, כְּדַכְתִּיב "וּמַרְדְּכִי יָצָא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מְלָכוּת וְגו'", מְדַפְרִינֵן לְהֵהוּא נִסָּא וּמְחַלְפִּינֵן לְמְאִנִּין. (חֲלִיָּה רַבָּא)

ספור – שְׂמֵחַת הַמֶּלֶךְ

חֲדוּתָא בְּאַפְדְּנִיָּה דְּמַלְכָּא (בְּאַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ), הוּ "יוֹמָא דְּאַתְגִּלְדָּא" דִּילִיָּה הָאִידְנָא, וְכִלְהוּ קָא אִיזְמְנוּ לְאַתְוִינֵי וְלַהֲשִׁתְתָּף בְּשִׂמְחַת הַמֶּלֶךְ. אַפְדְּנִיָּה דְּמַלְכָּא קָא אִיפְתַּח קַמִּיהָ כְּלָהוּ בְּנֵי מַלְכוּתָא, וְכִלְהוּ קָא אַתּוּ בְּהַמוּנִיָּהֶם טַפְלָא וּנְשֵׂיָא, קְשִׁישֵׁי וַיְנוּקֵי לְמִיָּהוּי וְלְמִיָּחֲזֵי בְּחֲדוּתָא דְּמַלְכָּא.

הַקְּהֵל הָרַב – לְבַתֵּר דְּקָא סְעִיד לִיבִיָּהוּ בְּמִיכְלָא וּמְשִׁתֵּיָא מִכָּל טוּבָא דְּעֵלְמָא קָא נְפָקוּ לְמִירְקַד בְּרַקוּדִים סוּעָרִים לְקַצֵּב הַתְּזַמְרֵת.

עַל חֲדָא בְּמוּתָא דְּאַיְתְּעַבְדָּא מִדְּהָבָא (בְּמָה הַעֲשׂוּיָה מְזָהָב) קָא יוֹתִיב מַלְכָּא, וְאַקִּיף בְּרַבְרְבָנוּהֵי דְּמַלְכוּתָא (מְקוֹף בְּשָׂרֵי וּגְדוּלֵי הַמַּלְכוּת), וְקָא אִסְתַּכֵּי (וְהַבִּיט) בְּהַתְּעַנְיָנוּת בְּאַזְרָחִים שְׂבָאוּ לְחַגְג עֵמוּ בְּשִׂמְחָתוֹ, וְכִלְהוּ רַבְרָבֵי דְּמַלְכוּתָא נְמִי קָא חֲזוּ בְּכוּלְהוּ אִינְשֵׁי דְּקָא רְקָדוּ שְׁפִיר וּבְפֶרֶט בְּרַקְדָּנִים הָאֲמָנִים שְׁשָׁבוּ כָּל לַב בְּרַקוּדִיָּהֶם וּבְלַהֲטוּטִיָּהֶם עַד דְּכוּלְהוּ קָא עֲצָרוּ לְנִשְׁמַתִּיָּהוּ מִתּוֹקְפָא דְּרִיקוּדָא דִּיחֲדָהוּ...

בְּרַם, מַלְכָּא כָּלֵל לֹא קָא פְּנָה לְהַהוּא סְטָרָא דְּכוּלְהוּ אִיִּסְתַּכּוּ לְהַתָּם... רִישׁ סְרִיסָיָא (רֹאשׁ הַשָּׂרִים) וַיּוֹעֵץ הַמֶּלֶךְ קָא חֲזָא דְּמַלְכָּא מְסַתְכֵי לְסְטָרָא אַחְרָא (מִבֵּיט לְצַד אַחַר) מְסַתְכֵי וּמְסַתְכֵי, וְלֹא גָרַע עֵינֵיהָ מִלְמַחְזֵי, וְעֵינֵיהֵי קָא בְּרַקִּין וּנְהוּרָא לֹא נַחִית מִיָּנִיָּהוּ (וְעֵינֵיו נּוֹצְצוֹת, וְהָאוּר לֹא יוֹרֵד מֵהֶם) וְהוּהָ לִיָּה נֵיִיח נְפִשָׁא טוּבָא.

הַפְּנָה רֹאשׁ הַשָּׂרִים אֶת רֹאשׁוֹ לַכוּון שֶׁל עֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהִבְחִין בְּגַבְרָא עֲנִיָּא וּמְרוּדָא, לְבִישׁ בְּמֵאנֵי בְּזִיעֵי (בְּבִגְדִים קְרוּעִים) וַיְגִדִּיה וְרַגְלֵיהָ תְּבִירִין (וַיְגִדּוּ וְרַגְלָיו שְׁבוּרִים) וְאַיִטְלַע עַל רַגְלָא חֲדָא (וְצוּלַע עַל רַגְלָא אַחַת), שְׁמַנְסָה אֶת כַּחוֹ לְרַקַּד בְּרַקוּד מְשִׁנָּה וּמוֹזָר...

דילמא ההיא מילתא דההוא עלובא ומסכנא, קא מחיכא למלכא (זה מצחיק את המלך)?"
חשב היועץ בלבו.

"לאו ולאו" – הסיק מיד בראותו כי המלך נהנה מאד באמת! וכלו שבע רצון מהקבצן המסכן.

"אגש לשאל את המלך" – החליט היועץ הסקרן – "אמאי מסתכי מלכא על ההוא גברא, הא לא ידע לניודי ידיה ורגליה כדבעי, ומאי אית למחזי עליה?"

הסביר המלך את כונתו: "הא דכלהו אינשי דמצו למירקד, מרקדי ומטפחי בידיהון וברגליהון לעילא ולתתא, ועבדו שפיר כדבעי דא לאו חכמתא, ולא ליקרא דידי (ולא לכבודי) עבדו הכי! דקא בעו (שהם רוצים) דכלהו יחזו להו היכי אינהו מלהטטי בלהטטי דידהו

ולא חדו בחדוותא דילי! ברם, ההוא גברא מסכנא, דלא קא מצי למיקם ברגלוהי וקאים התם (ועומד שם) בקרן זוית וכל מאי דרקיד לא עביד אלא ליקרא דילי! עליה בלחודא אנא מסתכא ואיהו עביד לי נייח נפשא (והוא עושה נחת רוח) טפי מפולהו (יותר מכלם)!"

הקשיב השר והבין היטב, שהמלך לא מענין בכבוד וביקר מזיף, ורק מי שבאמת מתכונן לכבודו של המלך מצליח לשמחו כראוי.

הנמשל:

בהדין ירחא אדר פקידנו (מצוים אנו) למיחדי ולטפויי בחדוותא (לשמח ולהרבות בשמחה) ואפלו דכולהו עממיא (שכל הגויים) נמי חדאין (גם שמחים) ברם, אינהו יתבין במלכותיהו בשלמא (הם יושבים במלכותם בשלום) ולית בהו חדושא דאינון חדאין. מיהו (אבל), יהודאין שנמצאים בשפל המצב, רדופים ומעונים, בגלות בין העמים, ואפלו הכי כד פקיד עליהו רחמנא למיחדי (שה' צוה עליהם לשמח) אינהו מיתנשו (הם שוכחים) מפולהו עקתין ומרעין בישינ (מכל הצרות ומקררים רעים) ושמיחים עם כל הלב, זו השמחה הגדולה ביותר לפני הקדוש ברוך הוא!!!

עיד.. עיד.. לא ידעו

אַלְפָּא בֵּיתָא

בְּתוּבָה תְּשׁוּבוֹת, לְפִי סֵדֶר הָא'-ה'

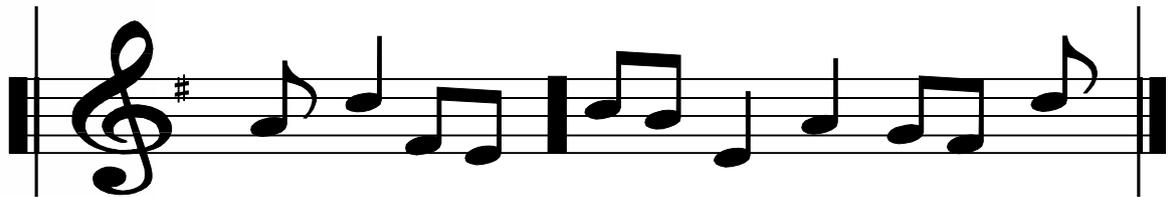
א	שְׂמַח דְּמַלְבָּתַא דְּהוֹוֹת בְּתַר וְשְׂתִי
ב	שְׂמַח דְּאִינִישׁ דְּהוּה נְטִיר לְאַפְדָּנָא דְּמַלְבָּא
ג	לְאָן אַנְל אַחְשׁוּרוֹשׁ פּוֹלְגָתַא דְּמַשְׁתַּה אַסְתֵּר
ד	בְּרַא תַּנְיָנָא דְּהָמָן
ה	מַה שְׂמִיה דְּשְׁלִיחָא דְּשְׁלַחַה אַסְתֵּר לְמַרְדָּכִי
ו	שְׂמַח דְּמַלְבָּתַא דְּהוֹוֹת מִקְמִי אַסְתֵּר
ז	מַה שְׂמַח דְּדַבֵּיתָהּ דְּהָמָן
ח	כְּמַה אַמִּין הוּה רומַה דְּאִלְנָא
ט	יִרְחַא דְּבִיה נְלִקְחַה אַסְתֵּר לְבִית הַנְּשִׁים
י	מִי הוּה אַבוּהִי דְּמַרְדָּכִי
כ	מַה צְוּוּחַ הָמָן כִּד אַרְכִּיבִי לְמַרְדָּכִי אַסּוּסָא
ל	מַה אַמְרִין בְּקוֹל רַם בְּקִרְיַת הַמַּגְלָה
מ	מַהִי מְצוּתַא דְּיוֹמָא דְּפוּרִיָא
נ	שְׂמַח דְּמַלְבָּא דְּשְׁקִיל יַת מַרְדָּכִי מִירוּשָׁלַיִם
ס	מַרְדָּכִי רָכִיב עַל גְּמִי
ע	כְּמַה כְּסָפָא יְהִי הָמָן לְמַלְבָּא
פ	בְּאִינֵה חָטָא הוּה צוּמָא דְּאַסְתֵּר
צ	מַה בַּעַס אַסְתֵּר דְּלִיעָהֲדוּ כֹל יִשְׂרָאֵל תְּלַתַּא יוֹמִי
ק	מֵאן הוּה סְבָא רַבָּא דְּמַרְדָּכִי
ר	שְׂמַח דְּכִלֵי עַתִּיקָא דְּמַרְעִישִׁין בִּיה בְּ"הָמָן"
ש	כְּמַה יוֹמִין הוּה סְעוּדַתַּא דְּאַחְשׁוּרוֹשׁ לְשׁוּשַׁן
ת	שְׂמַח דְּאִינִישׁ דְּהוּה נְטִיר לְאַפְדָּנָא דְּמַלְבָּא

עֵד.. עֵד.. לֹא יֵדַע!

לִיהוּדִים!

שִׁירֵיזָא לְבוּרֵיזָא בְּלִשׁוֹן הַתְּדַשׁ

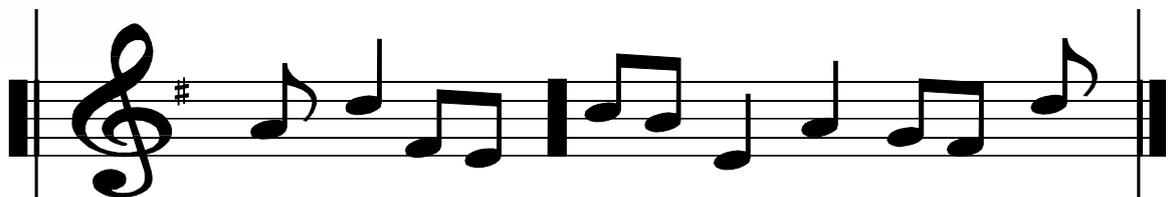
לִיהוּדֵי לִיהוּדֵי, הֵת נְהוּרָא וְחֲדוּתָא וְדִיצָא וִיקָרָא.
לִיהוּדִים לִיהוּדִים הֵתָה אוּרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר

פּוֹלָא שִׁתָּא חֲדוּתָא, פּוֹלָא שִׁתָּא חֲדוּתָא, פּוֹלָא שִׁתָּא חֲדוּתָא לִיהוּי.
כָּל הַשָּׁנָה שִׁמְחָה, כָּל הַשָּׁנָה שִׁמְחָה, כָּל הַשָּׁנָה שִׁמְחָה, שִׁמְחָה שִׁמְחָה שִׁמְחָה

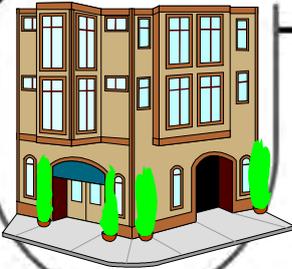

הָכִי הָכִי תִיְהוּי, הָכִי תִיְהוּי לָנָא נְהוּרָא וְחֲדוּתָא וְדִיצָא וִיקָרָא.
כֵּן כֵּן תִּהְיֶה, כֵּן תִּהְיֶה לָנוּ אוּרָה וְשִׁמְחָה וְשִׁשׁוֹן וִיקָר

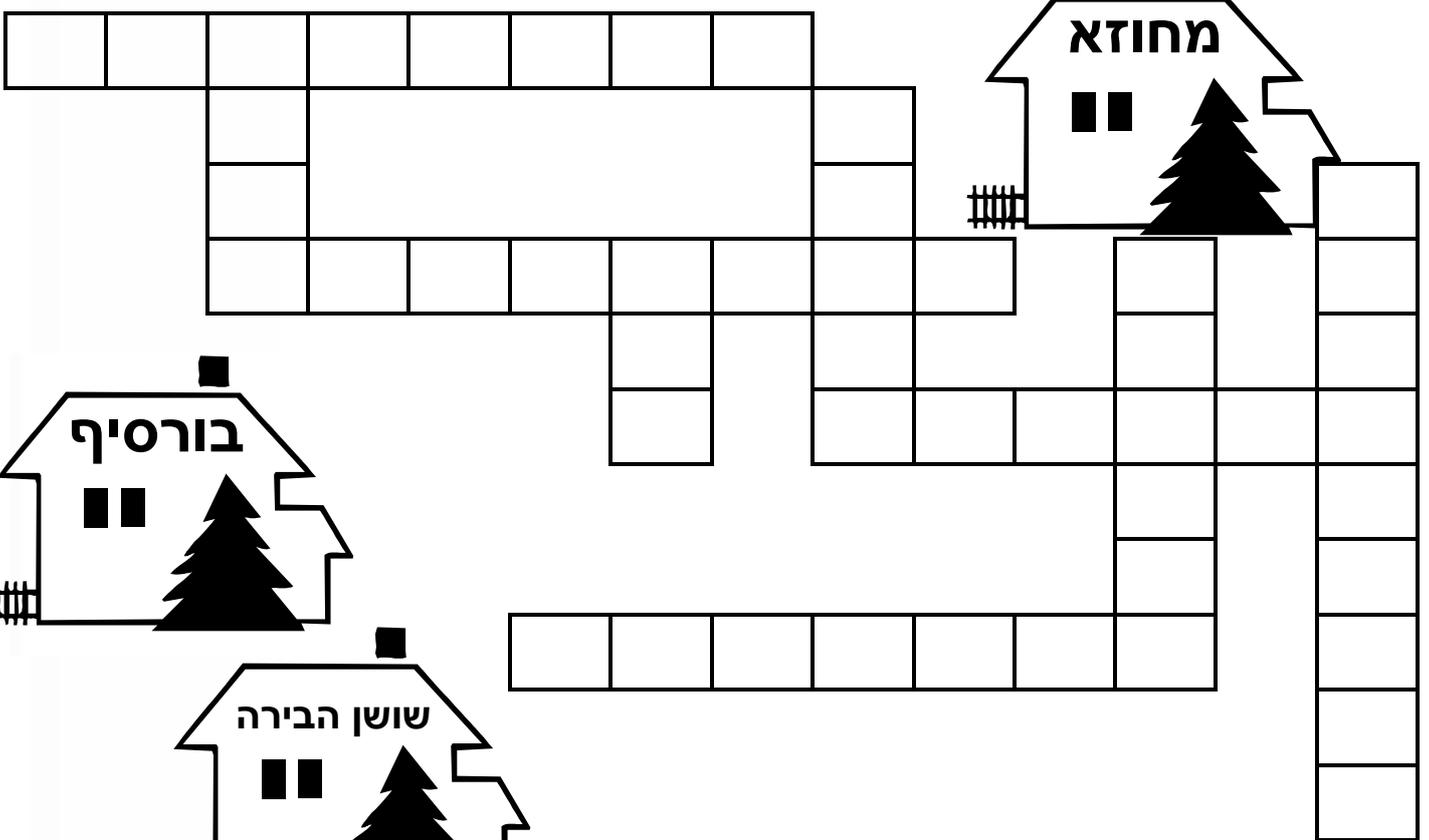

עיד.. עיד.. לא ידע!

עיר וְעִיר

שבץ את שמות הערים במקומם!

מחוזא

בורסיף

שושן הבירה

סורא

נהרדעא

פום נהרא

פומבדיתא

בבל

מתא מחסיא